GAZETA LWOWSKA.

Czwartek **Ner. 106.** 9. września 1841.

P r z e g l ą d a r t y k u ł ó w.

Wiadomości krajowe.

Węgry.

Pesther Handlungszeitung donosi z Pesztu: iż powszechna uwaga w Królestwie Węgierskiém zwrócona jest teraz, na mający tamże lada chwila powstać bank, z firmą: »*Piérwszy węgierski bank komercyjonalny.*« Potrzeba tego zbawiennego Zakładu dawno już dawała się w znaki; zapobieży on powszechnemu brakowi kredytu i pieniędzy, — uchyli nieufność między kupującymi i przedającymi, i położy zupełną tamę zgubnemu lichwiarstwu tutejszych spekulantów pieniężnych. Także i obieg pieniędzy powiększy się przez to, a nareszcie i ochota do przedsiębierstw znajdzie łatwiejszą podnietę. Działaniom tego Zakładu, przyjdzie w pomoc nowo dla Węgier utworzone prawo wexlowe. Według statutów już przed kilkoma laty ułożonych, Zakład ten mieć będzie cztéry oddziały, mianowicie: do eskontowania, do żyrowania, depozytowy, i do pożyczek.

Styryja.

G r a d e c d n i a 30go s i e r p n i a. D. 27go t. m. o godzinie południowéj odbyło się uroczyste założenie kamienia węgielnego na tutejszy klasztor Sióstr Miłosierdzia, w obec Najjaśniejszych C e s a r s t w a Jchmość.

— d n i a 31go s i e r p n i a. W niedzielę d. 29go t. m. odbyła się na stoku, między bramą St. Pawła a Zamkową, wielka parada kościelna, na którą cała załoga wystąpiła. Naj. C e s a r z udał się konno, Naj. C e s a r z o w a w powozie, śród licznéj świty wszelkich tak cywilnych jakoteż wojskowych władz, do przeznaczonego na tę uroczystość wspaniale przyozdobionego pawilonu. Po odprawieniu Mszy świętéj przeciągały: dywizyja konnicy z swoją bateryją, kompanija c. k. kadetów i wszystko wojsko linijowe po przed Jch C. K. Mości, którzy udali się potém do c. k. zamku. W południe u najjaśniejszego dworu był obiad, na który mieli zaszczyt być wezwanymi naczelnicy wszystkich władz wyższych.

Wiadomości zagraniczne.

Portugalija.

Pisma angielskie donoszą z Lizbony pod d. 16. sierpnia: »Komitet skarbu nakazał zmniejszenie wszelkich płac o część dziesiątą, i podwyższenie różnych podatków, a to dla pokrycia procentów od zagranicznego długu. — W izbie deputowanych znowu niedawno przyszło między dwoma członkami do bójki, tak iż prezydent widział się zmuszonym zamknąć posiedzenie. — W Algarbii i Alemtejo bandy rozbójnicze okropnie biorą górę i dla powiększenia się zabiérają młodych ludzi z włości tamtejszych.« —

Hiszpanija.

M a d r y t d. 21go s i e r p n i a. Zwinięcie korpusu gwardyi odbyło się bez wszelkiego tumultu, jakim zagrażano. Gwardyja ta pełniła d. 18go po raz ostatni służbę przy Królowéj. Ci gwardziści, którzy tego ostatniego dostąpili zaszczytu, prosili Królowę przez księcia S a n C a r l o s o pozwolenie, ucałowania raz jeszcze jéj ręki. Królowa nie domyślając się powodu téj prośby, niezwłocznie na nią zezwoliła i nie po-

mało była dziwioną, gdy ją ze łzami w oczach zapewniono, iż czynią to, by się z nią na zawsze pożegnać.

Paryż dnia 28go sierpnia. Rząd ogłosił następującą depeszę telegraficzną z Bajonny z d. 27go: »Posiedzenia izb hiszpańskich d. 24go t. m. zamknięto. Na posiedzeniu d. 23go odczytano jeszcze uchwałę Rejenta, mocą której pana Infante Facundo Senatorem mianowano.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Rozprawy parlamentu. Izba wyższa. Posiedzenie dnia 24go sierpnia. Hrabia Spencer, który, jak wspomnieliśmy, projekt adresu podał, w mowie udowodniającéj takowy, usprawiedliwiał się szczególniejszemi okolicznościami, w jakich występuje, że więcéj wdaje się w szczegóły i rozumowania, niźli dziać się zwykło w podobnych okolicznościach. Dotknąwszy bardzo krótko stosunków zagranicznych przyznał, że po ogłoszeniu traktatu lipcowego z ubolewaniem spostrzegł, iż lord Palmerston stał się niewiernym swemu dawniejszemu postępowaniu, zachowania pokoju Europy przez utrzymanie zgody między wielkiemi mocarstwami; dodał jednakże, iż zupełnie teraz zaprzestał ubolewać, odczytawszy wyjaśnienia pana Thiersa jego dowodów i zamiarów i poznawszy zupełną słabość Mehmeda Alego. — Margrabia Clanricarde wsparł projekt hrabi Spencer, do którego hrabia Ripon podał uchwaloną przez Torysów poprawkę: że ministeryjum teraźniejsze zaufania izby nie posiada. Hrabia Fitzwilliam bronił następnie ministeryjum. Po nim wstąpił na mownicę lord Lyttelton, wykładający powody, które go, jako prawego Wiga skłoniły, do głosowania za poprawką. Po tém zabrał głos lord Melbourne, w obronie polityki ministeryjum. Szczególnie godną uwagi była następna mowa księcia Wellingtona. Wprawdzie oświadczył się on w ogólności zgodnym z projektami ministrów, przez które znaczna przewyżka wydatków nad dochodami wyniknęła; lecz dla usprawiedliwienia wniesionéj przez hrabiego Ripon poprawki uczynił uwagę, jako słusznie ministrom zarzucają, że powzięli owe projekta nie zwróciwszy dostatecznéj baczności na środki do pokrycia kosztów i wybrawszy oprócz tego w znacznéj ilości podatki. W końcu rzekł jeszcze książę słów kilka o cle od drzewa i cukru i nalegał po kilkakroć, by rolnictwu krajowemu upaść nie dano, gdyż w niém tylko spoczywa prawdziwa podpora ludu. Po zabraniu raz jeszcze głosu przez lorda Melbourne, dla zbicia zarzutów przeszłego mowcy, wprost do niego wymierzonych, bronił książę Richmond obecnych ustaw zbożowych. Margrabia Lansdowne odpowiedział na zarzuty uczynione polityce ministeryjalnéj. Po tém lord Coventry wyłożył dowody swoje, dla czego poprawkę wspiéra, a po przemówieniu się lorda Broughama za ministrami, przyszło do głosowania, którego skutek wiadomy, to jest poprawkę torysowską, potępiającą ministrów, większością 72 głosów przyjęło.

Izba niższa. Posiedzenie dnia 24 sierpnia. P. Mark Philips, który w izbie niższéj wniósł projekt adresu odpowiedzi na mowę z tronu, wyraził najprzód radość, która z powrotu spokojnego sposobu myślenia w całéj Europie, jako reprezentant wielkiego miasta fabrycznego Manszestru uczuwa, przydawszy nadzieję, że spór z Chinami ku powszechnéj korzyści handlu angielskiego wypadnie. »Oby »mówił daléj« wzięła izba do serca zawarte w mowie z tronu zalecenie i zechciała przejrzéć cła teraźniejsze. Projekta podane przez ministrów pod względem cła od cukru, zupełnie pochwalam; co się zaś onéj wielkiéj sprawy, ustaw zbożowych, dotyczy, mogę szanownych Panów zapewnić, że nędza w obwodach, z któremi obeznany jestem, do bardzo wysokiego wzmogła się stopnia, i upraszam członków, również obwody fabryczne reprezentujących, by świadectwo swoje z mojém połączyli. Lud cierpień swoich nie będzie obojętnie znosił, jak długo monopol, spowodowany teraźniejszemi ustawami zbożowemi, zmiany nie dozna. Zresztą uczy wszelkie doświadczenie, jak szkodliwemi w ogólności są cła ochronne właśnie dla tych klas, którym ulgę przynieść zamierzono. Zważmy nakoniec, z jaką cierpliwością znosił lud dotąd dolegliwości swoje, a nie będziemy mogli odmówić mu sympatyi.« — Następnie p. John Stuart Worsley wniósł następującą poprawkę, téjże treści co owa w izbie wyższéj przyjęta. »Królowéj Jéj Mości najuniżeniéj przedstawić, że spostrzegamy z wielką »trwogą, jak wydatki publiczne w ostatnim czasie, przez lat kilka po sobie następujących, »przewyższały roczne przychody, i że przekonani jesteśmi o konieczności użycia środków, dla »zapobieżenia tak wielkiemu nieszczęściu. Zapewnić Jéj Kr. Mość, że mocno przeniknieni »jesteśmy ważnością roztrząśnienia spraw han»dlu i przychodów kraju, jakoteż ustaw porząd»kujących handel zbożem, na co Królowa Jéj »mość uwagę naszę zwrócić raczyła. Że przy »rozstrzygnieniu postępowania, mogącego być skutecznem pod względem tak ważnych przedmio»tów, będzie usilném staraniem naszém, wziąć

»na uwagę dobro poddanych Jéj Kr. Mości i pomyślność ich wesprzéć. Że jednak poczytujemy za powinność swoję na to jak najuniżeniéj zwrócić baczność Jéj Kr. Mości, jak istotnie »jest potrzebném dla pomyślnego skutku obrad »naszych o téj lub owéj sprawie dobra publicznego, ażeby ministeryjum Królowéj Jéjmości »posiadało zaufanie téj izby i kraju, i Jéj Kr. »Mości z największém przedłożyć uszanowaniem, »jako teraźniejsi Jéj doradcy zaufania tego nie »mają. Jéj Kr. Mość zapewnić, że w życzliwém »oświadczeniu mocnego współczucia Królowéj Jéj»mości dla tych poddanych, którzy ciérpią teraz »przez niedostatek i brak zatrudnienia, upatru»jemy nowy dowód Jéj czułéj o dobro Swych »poddanych troskliwości i szczérze przyłączamy »się do modłów Jéj Kr. Mości: ażeby wszelkie »obrady nasze mądrością kierowane, do pomyślności ludu przyczynić się mogły.«

Lord Bruce, który wsparł tę powyższą przez pana Worsley imieniem partyi konserwacyjnéj zaprojektowaną poprawkę do adresu, a który w przeszłym parlamencie nie zasiadał, tą właśnie okolicznością usprawiedliwiał, dla czego się podjął wspiérać poprawkę, gdyż może stosowniejszém wydawać się będzie, ażeby nowy członek wystąpił jako organ wyrazu zgodności obecnéj izby niższéj z głosowaniem przeszłéj izby, którém niegodność teraźniejszych ministrów wyrzeczono. — Mówiący po nim Sir C. Napier na to szczególniéj zwracał uwagę opozycyi, że wojny przedsięwzięte przez teraźniejsze ministeryjum, luboć małemi tylko nazwane być mogą, miały jednak ważne skutki i nie wiele kosztowały. One (rzekł) nadały Hiszpanii rząd wolny, a w Syryi położyły tamę tak wielkiéj tyranii. — P. Roebuck następnie oświadczył, że za poprawką głosować będzie, ale nie z powodów, jakie ci przytoczyli, którzy poprawkę wnieśli, gdyż on dla tego właśnie Wigów nie chce, że tak bardzo do Torysów podobni. »Teraz o to chodzi« rzekł »która partyja będzie mogła najlepiéj dobru publicznemu usłużyć, i by to rozstrzygnąć, chcę przebiedz postępowanie obu partyj. Wigowie zupełnie teraz upadli, lecz nie przez konserwacyjny sposób myślenia ludu, ale przez swe własne złe postępowanie: przez to, że wstrzymali się z reformami, jakich żądali sami, i nie odzyskają oni dawnéj potęgi, chyba długim cnotliwym zawodem opozycyjnym. Nie pomoże ministrom uskarżać się, iż przekupstwem i zatrważaniem pobici zostali, są to bowiem naturalne skutki bronionego przez nich systemu. Z drugiéj strony znowu gdy przebiegnę wzrokiem postępowanie Sir R. Peela i jego partyi w ostatnim lat dziesiątku, uważam iż partyja ta sprzeciwiała się zupełnie wszelkim reformom. Konserwatyści zresztą przy ostatnich wyborach ubiegali się o popularność wszelkiemi jakie tylko być mogą nikczemnemi środkami, potępiając n. p. ustawy o ubogich, które przecież sam ich przewodca wspiérał. A przewodca ten nie śmiał im za to wyrzutów czynić. Otoż takie są zasługi obu walczących partyj. Torysowie przyjdą teraz do władztwa, gdyż oni reprezentują większość, to jest większość korporacyj wyborców nie ludu; atoli ministrowie sami sobie winni, że ludowi rozciąglejszego prawa wyborów nadać nie chcieli.« W końcu przeszedł jeszcze p. Roebuck na niektóre punkta polityki zagranicznéj ministeryjum, przyczém ganił wojnę z Chinami, a postępowanie rządu amerykańskiego w sprawie Mac Leoda usprawiedliwiał. Gdy jeszcze p. Muntz, także radykalista, oświadczył się za teraźniejszém ministeryjum, gdyż takowe zawsze jeszcze nad administracyję Torysów przenosi, rozprawy odroczono. —

—— Posiedzenie d. 25. sierpnia. Rozprawy nad adresem daléj toczono, ale koléj nie przyszła jeszcze na główniejszych mowców, właściwych przewodców obu partyj. Za ministrami mówili tego wieczora pp. Ewart, Ward, Dr. Bowring, Stewart, Cobden, Grattan i Hastie, przeciw tymże kapitan Hamilton, pp. Manners Soutton, Sharman Crawford, Bailey i lord Worsley, poczém znowu rozprawy odroczono.

—— Posiedzenie d. 26. sierpnia. Nim rozprawy o adresie na nowo się zaczęły, p. Roebuck zadał kilka pytań ministrowi spraw zagranicznych, pod względem sprawy Mac Leoda i teraźniejszych nieporozumień ze Stanami Zjednoczonemi, na co lord Palmerston w ogólności bardzo zadowalająco odpowiedział, odczytawszy instrukcyje, udzielone przez pana Webster, amerykańskiego sekretarza Stanu, prokuratorowi jeneralnemu Stanów Zjednoczonych.

Izba wyższa. Posiedzenie dnia 27. sierpnia. Lord wielki ochmistrz Królowéj, hrabia Erroll, wręczył dziś odpowiedź Jéj K. Mości na adres izby wyższéj. Takowa opiewa jak następuje: »Cieszy Mnie, iż się dowiaduję, że izba wyższa mocno przeniknioną jest ważnością rozpraw, na które zwróciłam jéj uwagę pod względem handlu kraju i ustaw porządkujących handel zbożem, i że w obiorze postępowania, jakiegoby życzyć sobie należało, będzie szczérém usiłowaniem izby, miéć wzgląd na interesa wszelkich klas Moich poddanych i przyczynić się do wzrostu ich pomyślności. Gdy poważać radę parlamentu jest zawsze chęcią Moją,

przeto i inne w adresie WPanów zawarte ważne sprawy, wezmę niezwłocznie pod rozpoznanie."

Ostatnie to wyrażenie się zdaje się ściągać na oświadczenie izby wyższéj, że teraźniejsze ministeryjum zaufania kraju nie posiada, i że projekta zalecone rozwadze parlamentu, nie mogą pod kierunkiem jego być korzystnie dla powszechnego dobra obradowane. Zresztą nie było nic więcéj godnego interesu na tém posiedzeniu izby wyższéj, które tylko bardzo krótko trwało.

Londyn dnia 27. sierpnia. Dziennik *Globe* we wczorajszym numerze pisma swojego mieści następujący spis członków nowego torysowskiego ministeryjum, który, jak mu jego korespondent donosi, a na którego podania zupełnie spuścić się może, ma być Królowéj do potwierdzenia przedłożonym: Piérwszy lord skarbu i kanclérz izby skarbowéj, Sir Robert Peel; sekretarz Stanu spraw zagranicznych, hrabia Aberdeen; sekretarz Stanu osad, lord Stanley; spraw wewnętrznych, p. Goulburn albo hrabia Wharncliffe; piérwszy lord admiralicyi, Sir J. Graham; lord kanclérz, lord Lyndhurst; prezydent tajnéj rady, książę Wellington; wielki zachowawca pieczęci, hrabia Ripon; prezes kontroli wschodnio-indyjskiéj, lord Ellenborugh; prezes izby handlowéj, lord Fitzgerald; sekretarz wojny, Sir H. Hardinge; kanclérz księztwa Lankaster, p. C. Wynne; przełożony nad mennicą, lord G. Sommerset; komisarz wydziału lasów, lord Lowther; płatnik jeneralny armii, Sir E. Knatchbull; sekretarz dla spraw Irlandyi, lord Eliot; wiceprezes izby handlowéj, lord Sandon; jeneralny pocztmistrz, hrabia Wilton; przełożony nad puszkarstwem, Sir G. Murray; audytor jeneralny, p. D. Maclean; prokurator jeneralny, Sir W. Follett; fiskus jeneralny, Sir F. Pollack; prokurator jeneralny dla Irlandyi, Serjeant Jackson; lord wielki podkomorzy, margrabia Exeter; lord wielki ochmistrz, hrabia Liverpool; wielki koniuszy, hrabia Jersey; lord namiestnik Irlandyi, hrabia Haddington. Przytém ambasadorem w Paryżu ma zostać margrabia Londonderry, a w Petersburgu Sir Charles Bagot.

Oprócz tego podaje *Globe* przegląd następujących wypadków. Ministrowie zaraz po klęsce swojéj podadzą się do dymisyi. Dnia 28. zrana odbędzie się rada gabinetowa, po skończeniu któréj lord Melbourne, jako naczelnik ministeryjum, uda się na posłuchanie do Królowéj, i udzieli jéj urzędownie uchwały gabinetowéj: że ministrowie widzą się spowodowanymi ustąpić. Poczém nowo-wybrany piérwszy minister do Królowéj wezwanym będzie i otrzyma zlecenie złożyć nowy gabinet i w przeciągu oznaczonego terminu przedłożyć Jéj Król. Mości spis nowych ministrów. Termin będzie krótkim tylko, gdyż jak naturalna, wszelkie urządzenia są już poczynione i Sir Rob. Peel w razie potrzeby swój skład ministrów niezwłocznie przedłoży. Teraźniejsi ministrowie tak długo tylko na swych posadach pozostaną, dopóki Królowa wyboru ich następców nie potwierdzi. Do wyszczególnienia tego dodaje pomieniony dziennik jeszcze słów kilka o nastąpić mającém z pewnością nowém osadzeniu innemi damami dotychczasowych dam dworu Królowéj, przyczém wyraża nadzieję, że Torysowie przez wzgląd na stan teraźniejszy Jéj Król. Mości, co do punktu tego z większém umiarkowaniem postąpią, niż podczas dawniejszego wezwania do składu gabinetu.

Na rozkaz izby niższéj ogłoszono raport ilości zagranicznego i kolonijalnego zboża, wprowadzonego od lipca 1828 do d. 15. stycznia r. 1841 na potrzeby krajowe Wielkiéj Brytanii. Ogółowa ilość ta wynosiła w zbożu, to jest w pszenicy 11,322,085 kwarterów, a w mące 3,768,335 cetnarów. Z tego wprowadzono po najniższém cle przywozowém, to jest po 1 szylingowi: 2,907,981 kwarterów zboża a 1,276,731 cetn. mąki; zaś przy cle 2 szyllingów 8 pensów tylko 2,780,278 kwarterów zboża i 835,406 cetn. mąki. Przy wysokiém cle przywozowém, gdy zboże 49 szyl. 8 pensów kosztowało, przywieziono jedynie 2 kwartery zboża i 36 cetn. mąki, a gdy zboże na 50 szyl. 8 pensów w górę poszło, 8 kwarterów zboża i 56 cetn. mąki. Ogółowa dostawa z osad wyniosła w przeciągu tych lat trzynastu 523,265 kwarterów pszenicy i 1,023,805 cetnarów mąki.

W Windzorze obchodzono wczoraj uroczyście urodziny księcia Alberta, który skończył właśnie dwudziesty drugi rok życia.

Sprawiło wrażenie, że stojący pod Dublinem okręt linijowy *Belle Isle*, otrzymał nagle dnia 24. rozkaz, odpłynąć niezwłocznie na morze Śródziemne.

Francyja.

Paryż dnia 27. sierpnia. P. Guizot wrócił wczoraj do Paryża. Przez cały wieczór hotel ministerstwa spraw zagranicznych był licznie odwidzany. Kilku ministrów, mianowicie pp. Villemain, Martin du Nord i Duchatel, mieli długą naradę z p. Guizotem. Dziś o godzinie 11téj zrana wszyscy ministrowie zebrali się u p. Guizota. Wysłano kilku gońców i przez całe przedpołudnie panowała nadzwyczajna czynność w biurach ministerstwa spraw zagranicznych.

O wypadkach w Caen dziennik *Messager* donosi, co następuje: »W poniedziałek wieczorem zrobiono w Caen haniebny zamach do rozruchów. Około 30 burzycieli spokojności gwiżdżąc i krzycząc zebrało się przed gmachem prefektury, dokąd członkowie rady jeneralnéj na obiad się zgromadzili. Patrol rozpędził natychmiast tę zgraję, i dwóch ludzi uwięził. Śmieszny zamach ten doznał publicznéj pogardy. We wtorek wieczorem przybrały rozruchy nieco groźniejszy charakter. Burzyciele spokojności potłukli latarnie po ulicach i okna tak w teatrze jakoteż w gmachu gimnazyjalnym. Minister spraw zagranicznych opuścił Caen dnia 24go w południe.«

Journal des Debats czyni następujące uwagi o angielskiéj mowie z tronu: »Zagajenie parlamentu dało Królowéj Angielskiéj sposobność użycia zaszczytnéj inicyjatywy, w któréj wyraziła radość swoję z przywrócenia zgody między głównemi mocarstwami Europy. Ci wszyscy, którzy szczérze pragną pokoju świata i prawdziwego dobra ludzkości, wraz z nami szczęściem powtórnego zawiązania stosunków przyjacielskich między dwoma tak wielkiemi narodami cieszyć się będą. Parlament angielski przyjął nagannie kilka paragrafów mowy z tronu; ale ten, który ogłasza, że Francyja w familiję narodów europejskich jest powróconą, powitany był powszechną sympatyją, a hołd uszanowania, jaki mowcy obu izb składają mądrości i odwadze Króla i jego rządu, jak z jednéj strony zaszczyca tych, którzy go niosą, tak z drugiéj tego, który go odbiéra.«

—— dnia 28. sierpnia. Prezydent rady ministrów, marszałek Soult, wrócił dnia wczorajszego z zamku Eu do Paryża. Zaraz po swém przybyciu przyjmował ministra skarbu. Słychać, że w Eu nowe powzięto postanowienie co do projektu zapisywania ludności, a marszałek Soult otrzymał zlecenie, zawiadomić o tém pana Humanna. Dziś rano wszyscy w Paryżu obecni ministrowie zgromadzili się w hotelu ministeryjum wojny.

Królowa Maryja Krystyna ma chęć przepędzenia jesieni w południowéj Francyi i posłała intendenta swego do Bajonny, by w okolicy tego miasta wynajął dla niéj jaki dom wiejski.

Jednego z piérwszych urzędników w ministeryjum spraw zagranicznych wysłał p. Guizot z depeszami dla pana Bacourt do Wasyngtonu. Sądzą, że takowe dotyczą się projektu Stanów Zjednoczonych: podwyższenia cła przywozowego, mianowicie od win francuzkich.

Doniesienia afrykańskie zawsze jeszcze nie spełniają tych nadziei, jakie tu i tam miano z powodu odpadnięcia części plemienia Medczerów. Rów mający Motydszy bronić, zaledwo do pewnéj przestrzeni ukończono, a już Arabowie dowiedli onegoż niedostateczność, przedarłszy się w miejscu zwaném *Beni Mered*, dla uprowadzenia trzód znacznych. Tymczasem administracyja Algiéru obrała miejsce na dwie obwarowane włości na płaszczyźnie, którym nadano już wprawdzie nazwy Cadeur i Tixerain, ale które podobnoś dotychczas tylko na papiérze istnieją.

Wiadomość z ostatniéj poczty.

Paryż d. 29. sierpnia. Rozeszła się tu dziś pogłoska, że w Kalecie odebrano depeszę telegraficzną z wiadomością, jako ministeryjum Wigów już się do dymisyi podało.

Holandyja.

Haga dnia 27. sierpnia. Wydziały drugiéj izby Stanów Jeneralnych zaczęły już rozpoznanie przedłożonych ustaw finansowych, jakoteż zmian zaprojektowanych we wniosku do ustawy pod względem organizacyi izby obrachunkowéj. Dotąd wszakże zajmowały się istotnie tylko dwuletnim budżetem. Po tém, co o owém rozpoznaniu głoszą, uwagi Stanów w ogólności nie mają być tak bardzo pomyślne dla projektu rządowego i dały się słyszéć przeciw rządowi energiczne reklamacyje. Skutek osiągnięty przez ministra skarbu w jego budżecie, niebardzo za pomyślny uznano, gdy ilość podatkową zatrzymał na wysokiéj stopie, na jakiéj była w czasie wojny i rozruchów w kraju, a do dochodów dodać musiał sumę 12 milijonów, jako przychód z Indyj Wschodnich. Zdaje się, że pewna odcień izby chce główny wykonać zamach i odmówieniem subsydyjów zmusić pp. Verstolk van Soelen i van Maanen do ustąpienia z ministeryjum.

Niemcy.

Według frankforckiéj *Oberpostamtszeitung*, p. Thiers przybył dnia 26. sierpnia wieczorem do Frankfortu, a nazajutrz puścił się w dalszą drogę do Moguncyi.

Rossyja.

Petersburg d. 26. sierpnia. W nowo od półtora roku odbudowanym cesarskim pałacu zimowym zawaliła się w nocy z 22go na 23ci t. m. wielka sala St. Jérzego, jedna z największych jego ozdób, przyczém zgromadzone tamże kosztowne malowidła, posągi, wazy i t. p. zupełnie zniszczeniu uległy. Wynikłą z tąd szkodę cenią na kilka milijonów rubli. Z ludzi nikt przytém jak na szczęście nie utracił życia; także

reszta pałacu, jak się zdaje, nie jest uszkodzona. Dniem wprzódy kapituła orderu St. Jérzego miała jeszcze w téj sali posiedzenie.

NOWINY LWOWSKIE.

W poniedziałek dnia 6go b. m. między 8mą a 9tą godziną wieczorem cały Lwów przerażony został uderzeniem piorunu, który z czarnych chmur po nad miastem szybko przeciągających, bez poprzedniego dészczu z straszną błyskawicą wypadł; a lubo to pewna, że gdzieś śród samego miasta uderzył, nikt jednak nie może miejsca oznaczyć. Po krótkiéj potém ulewie skończyła się srogość burzy. — Dnia 19go b. m. ma się odbyć wielka parada kościelna w obozie za Żelazną wodą. — Regulowanie placu około teatru hr. Skarbka szybko postępuje. Odwach na rynku krakowskim ma być zniesiony, przez co miejsce to wiele na piękności zyska. — Najzawołańszy z żyjących dziś akrobatów Michał Averino, w przejeździe swoim z Warszawy do Pesztu, przybył właśnie do Lwowa, i zamyśla dać siedm przedstawień w ogrodzie Po-jezuickim, do którego celu arena będzie nowo udekorowana. Piérwsze przedstawienie ma być w niedzielę dnia 12go b. m.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyi prywatnéj.)

Targ na woły we Lwowie, dnia 30. *sierpnia* 1841. Na ten targ przypędził Mojżesz Bauer z Rozdołu 22 wołów, ważących mięsa po $14\frac{1}{4}$ a łoju po $1\frac{3}{4}$ kamienia, i sprzedał rzeźnikom tutejszym po 97 zr. 30 kr. w. w.

(2) *Lwów d.* 8. *września* 1841. Nakoniec przyszła kolej i na wódkę; produkt ten przez długi czas swym posiadaczom nic nie nastręczał prócz ubytku, kosztów i straty; teraz zaś zaczyna się podnosić w cenie; domysł o nieurodzaju ziemniaków zyskuje co raz więcéj na prawdopodobieństwie, producenci ze sprzedażą wódki tém bardziéj się wstrzymują, im łatwiéj w tym roku przychodzi pokryć potrzeby gospodarskie korzystném sprzedawaniem zboża; oto najnaturalniejsza przyczyna podniesienia się ceny wódki. Co nas jednak nie cieszy, jestto ta okoliczność, iż ten artykuł dotąd nie wychodzi do innych prowincyj, a zatém dłuższéj trwałości téj podwyższonéj cenie rokować nie można, póki nie otworzy się handel za granicę. W drobnéj sprzedaży dostać można za garniec szumówki po 22 kr., za garniec okowitéj po 33 kr. m. k., w handlu hurtownym płacą za szumówkę po 20 kr., za okowitę po 30 kr. m. k. — W ostatnim czasie wciąż kupowano tu pszenicę do Gdańska; témi dniami zaś spekulańci z Cieszanowa odebrali z tamtąd mniéj pomyślne wiadomości; jak dalece to działać będzie na dalszy handel zbożem, dotąd wiedzieć nie można.

Peszt, d. 27. *sierpnia* 1841. Piérwszy tydzień odbywającego się tutaj jarmarku na Ścięcie Śgo Jana, poszedł daleko lepiéj i żywiéj, aniżeli się spodziewano. Zanosi się na znaczną przedaż towarów rękodzielniczych wszelkiego gatunku. Brak gotowych pieniędzy nie objawia się. — Co do produktów krajowych, możemy dotąd donieść, iż wełna ordynaryjna jednéj strzyży ma żwawy pokup, po cenie o kilka złotych reńskich wyższéj, niż na ostatnim jarmarku lipcowym. Także i wełna ordynaryjna dwojéj strzyży odchodzi dobrze. Za banacką krajczankę i *cygarra* (w rękach praną) żądają wysokich cen. — Za wódkę trzymają się o kilka krajcarów za stopień (w wiadrze) drożéj. — O miód nie dopytują się. — Potaż w swéj miernéj cenie. — Dębianki ciągle są drogie. — Skórek zajęczych mało w zapasie. — Surowe skóry tańsze. (*Pesther Handl. Ztg.*)

Londyn, dnia 24. *sierpnia* 1841. Z południowych hrabstw dochodzą wiadomości o żniwach pszenicy dość sporo idących. Zaś w północnych obwodach ciepła pogoda powróciła nazad, a jeźli potrwa, to jeszcze do końca tego miesiąca będzie się można uwinąć z wielką częścią zbiorów pszenicy. — O domniemanym wypadku zbiorów to tylko dziś powiedzieć można, że nie będzie tak bardzo złym, jak go sobie wyobrażano. — W Szkocyi i Irlandyi pogoda także ustaliła się. — Na zwykłe o tym czasie aukcyje wełny zjechali się licznie kupcy ze wszystkich obwodów fabrycznych, i mimo wystawionéj na przedaż znacznéj ilości bo do 21000 wantuchów, wszystko prawie rozkupione zostało, i to po takich samych cenach, jak ostatnim razem. Cienka wełna jest nawet bardzo poszukiwana, i w niektórych razach wyższą cenę uzyskała. (*Preus. Handl. Zeit.*)

TEATR POLSKI.

Jutro (po raz piérwszy): *Syn waryjatki*, dramat w 5 aktach.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)